

Scrisoare deschisă:

Solicităm Uniunii Europene să se opună slăbirii legislației europene privind OMG-urile

Stimate dle Vice-președinte al Comisiei Europene Frans Timmermans,

În calitate de organizații ale societății civile și din domeniul economic, ne exprimăm îngrijorarea profundă față de încercările de a nu supune reglementărilor noua generație de culturi și animale modificate genetic (MG), obținute prin noi tehnici de editare a genomului[i], precum CRISPR/Cas.

Curtea Europeană de Justiție (CJUE) a decis că o nouă generație de Organisme Modificate Genetic trebuie să se supună legilor actuale ale UE privind OMG-urile.[ii] Excluderea lor din Directiva UE privind OMG-urile “ar compromite obiectivul protecției urmărit de Directivă și ar eșua în respectarea principiului precauției pe care aceasta urmărește să îl implementeze”, conform Curții (partea 53 a deciziei).

Industria de biotehnologie din agricultură declară că aceste organisme modificate genetic conțin doar mici schimbări ale ADN-ului, care ar putea apărea și în mod natural, drept pentru care nu expun niciun risc. Totuși, publicații științifice arată că noile tehnici de editare genetică permit realizarea de schimbări genetice semnificative și că acestea pot fi foarte diferite de cele care au loc în natură.[iii] Produsele obținute prin tehnici genomice sunt noi, iar procesul tehnic este fundamental diferit de tehnicile tradiționale de ameliorare și de aceea produsele tehnicilor genomice sunt protejate de brevete. Mai mult, noile tehnici de editare genetică pot cauza o serie de modificări genetice nedorite, care pot duce la producerea de noi toxine sau alergeni sau la transferul de gene rezistente la antibiotic.[iv] De asemenea, chiar și editările intenționate pot rezulta în trăsături îngrijorătoare în ceea ce privește siguranța alimentară și bunăstarea animalelor și a mediului.[v]

Aplicarea noilor tehnici genomice pentru ameliorarea în zootehnie ridică de asemenea îngrijorări etice și de bunăstare a animalelor. Acestea, printre altele, se datorează numărului mare de animale necesitate în faza de testare pentru producerea de urmași viabili și a lipsei predictibilității sau stabilității editărilor realizate pe animale. [vi] Astfel, editarea genetică a animalelor, plantelor sau microorganismelor, utilizând noi tehnici genomice, prezintă un pericol pentru consumatori, bunăstarea animalelor și a mediului înconjurător.

În calitate de dvs. de Vice-președinte al Comisiei Europene, veți fi implicat în trei procese viitoare de luare a deciziilor, relevante pentru acest subiect. În acest sens, vă solicităm să luați măsuri astfel încât a.) toate organismele derivate din tehnici genomice să continue să fie reglementate în concordanță cu actualele standarde UE în privința OMG, b.) produsele rezultate din ele să nu ajungă în mod ilegal în lanțul nostru alimentar și c.) Uniunea Europeană să adopte o poziție clară împotriva eliberării în mediu a organismelor obținute prin gene drive.

(1) Decizia Comisiei în privința reglementării noilor tehnici genomice

Comisia Europeană trebuie să își stabilească viziunea cu privire la viitoarele reglementări a noilor tehnici genomice până la finalul lunii aprilie, în baza unui studiu realizat intern și mandatat de Consiliul de Miniștri. [vii] Comisarul responsabil, Stella Kyriakides, pare să considere tehnologia de editare genetică drept o cale către consolidarea sustenabilității agriculturii. Suntem îngrijorați că ar dori propunerea unei excluderi a anumitor tehnici genomice din legislația actuală europeană privind OMG, conform propunerii industriei de biotehnologie.

Nu este realist să ne așteptăm ca noile tehnici genomice să contribuie la reducerea impactului negativ al agriculturii asupra mediului și climei. Promisiunile de a crea culturi modificate genetic rezistente la secetă și de a reduce nevoia de pesticide sunt vechi precum este și tehnologia de editare genetică însăși. [viii] Aceste promisiuni au eșuat, în special pentru că obținerea unor producții stabile într-un mediu instabil este mai mult rezultatul unor practici agricole solide și a semințelor adaptate local, iar exemple de succes în acest sens sunt nenumărate. [ix] Mai mult, produsele obținute din tehnici genomice sunt protejate de brevete. Brevetele asupra semințelor au consecințe economice negative pentru sectorul agricol, inclusiv monopolizarea și concentrarea pe piața semințelor.

- **Vă solicităm să vă opuneți oricărei slăbiri a normelor UE privind OMG** și să garantați aplicarea deplină a deciziei Curții Europene de Justiție din 25 iulie 2018, în acord cu principiul precauției. Pentru a obține acest lucru, Comisia trebuie să sprijine eforturile statelor membre de a preveni contaminările ilegale ale importurilor în Uniunea Europeană cu culturi modificate genetic neautorizate și create prin noi tehnici genomice. [x]

(2) Regresia anunțată a Marii Britanii în privința standardelor referitoare la OMG

Guvernul Marii Britanii derulează o consultare publică referitoare la includerea sau excluderea noilor tehnici de ameliorare, inclusiv inginerie genetică, în definirea Organismelor Modificate Genetic. În cazul în care actuala lor definiție se va schimba, în mod cert standardele lor naționale de sănătate și de mediu vor fi slăbite în comparație cu cele ale Uniunii Europene. [xi]

- **Vă solicităm să sprijiniți un răspuns puternic din partea Comisiei Europene la adresa consultării derulate de Marea Britanie în privința unei posibile schimbări în legislație**, ceea ce ar reprezenta o încălcare clară a principiului de non-regresie al Acordului comercial și de cooperare dintre UE și Marea Britanie. Vă rugăm să solicitați guvernului Marii Britanii să renunțe la planurile sale sau să înfrunte consecințele cu privire la viitorul comerț cu produse agricole dintre UE și Marea Britanie.

(3) Poziția UE privind reglementarea la nivel global a organismelor obținute prin gene drive

O îngrijorare concretă în privința aplicării noilor tehnici genomice sunt gene drive. Această tehnologie poate edita genetic, decima și eradica populații întregi de organisme sălbatice, dintre care în proporție covârșitoare insecte. [xii] Într-o perioadă de crize ecologice, când un milion de specii sunt amenințate, nu putem pur și simplu experimenta cu o tehnologie care a fost denumită “extincție la cerere”. [xiii] Un prim sondaj reprezentativ, derulat printre cetățenii din opt state membre ale UE, arată un nivel mare de opoziție și un grad mic de sprijin față de utilizarea tehnologiei gene drive în mediul înconjurător.[xiv]

Comisia Europeană a declarat că dorește să fie lideră în apărarea naturii, poziție reprezentativă pentru UE în viitoarele negocieri din cadrul Convenției ONU pentru Diversitate Biologică și Protocolul de la Cartagena.

- **Vă solicităm să sprijiniți un moratoriu la nivel global privind eliberarea în mediu a organismelor obținute prin ‘gene drive’, bazat pe motive de precauție la nivel internațional, așa cum a fost înaintat apelul în Parlamentul European.[xv]**

Domnule Vice-Președinte al Comisiei Europene, rezultatele acestor trei procese politice vor determina siguranța lanțului nostru alimentar și viitorul sănătății mediului și climei. Vă solicităm să garantați că decizia Curții Europene de Justiție va fi integral implementată. Ne bazăm pe Domnia voastră să susțineți principiul precauției, să apărați un nivel înalt de protecție și dreptul țăranilor și al consumatorilor deopotrivă să aleagă ce cultivă și consumă. Acest lucru presupune ca toate noile tehnici genomice să fie reglementate, analizate temeinic din perspectiva riscului și etichetate.

Semnatori:

Internațional

Biodynamic Federation

Demeter International

FIAN International

Navdanya International

Europa

Corporate Europe Observatory

European Coordination Via Campesina (ECVC)

Forum Civique Européen

Four paws

Friends of the Earth Europe

Greenpeace

IFOAM Organics Europe

Pesticide Action Network Europe

Slow Food Europe

WeMove Europe

Austria

Arche Noah

GLOBAL 2000 - Friends of the Earth Austria

ÖBV-Via Campesina Austria

Belgia:

Agroecology In Action

Amis de la Terre Belgique

BioForum

Boerenforum

CNCD-11.11.11.

FIAN Belgium

FUGEA (Fédération Unie de Groupements d'éleveurs et d'agriculteurs)

Inter Environnement Wallonie (IEW)

Libère Terre, association citoyenne et paysanne

Mouvement d'action paysanne (MAP)

Natagora Nature & Progrès Belgique

Quinoa

Réseau Meuse Rhin Moselle pour les semences paysannes et citoyennes

Terre-en-vue

UNAB Union des Agrobiologiqtes belges

Velt

Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren

Vitale Rassen

vzw Climaxi Wervel

Croatia:

Croatian Organic Farmers Associations Alliance - HSEP

Zelena akcija / Friends of the Earth Croatia

ZMAG

Cipru

FoE Cyprus

Republica ceĥá

Demeter Czech & Slovak Republic

Hnutí DUHA - Friends of the Earth Czech Republic

Members of S-0-S Slovenský ochranársky snem: Barborjak Sabina, Guldán Fero, Homolová Zuzana, Huba Mikuláš, Hudeková Zuzana, Kalašová Gabika, Lacinová Ľubica, Líška Branislav, Medal Richard, Medalová Klaudia, Nvota Juraj, Pačenovský Samuel, Párnická Soňa, Pavlovská Patrícia, Peciar Tomáš, Pifko Henrich, Szabó Štefan, Szabová Lucia, Šremer Pavel, Topercer Ján, Trubíniová Ľubica, Veverka Miloš, Zamkovský Juraj, Ziman Pavol, Kolková Ľubica

STUŽ - Společnost pro trvale udržitelný život

Danemarca:

Dansk Vegetarisk Forening

Demeterforbundet i Danmark

Foreningen for Biodynamisk Jordbrug

Frie Bønder Levende Land

Grøn Hverdag

Landsforeningen Praktisk Økologi

NOAH - Friends of the Earth Denmark

Slow Food København

Finlanda

Biodynaaminen yhdistys - Biodynamiska föreningen

Esvy

França:

Confédération paysanne

Demeter France

MABD Mouvement de l'Agriculture Biodynamique

Objectif Zéro OGM

OGM Dangers

Pollinis

Sciences Citoyennes

Terres d'abeilles

Germania:

BUND - Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland e.V.

Kulturpflanzen- und Nutztiervielfalt e.V.

Apfel Gut e.V.

Arbeitsgemeinschaft bäuerliche Landwirtschaft (AbL) e.V.

Bioland

BOLW

Bundesverband Grüne Liga

Demeter e.V.

Förderungsgemeinschaft Ökologischer Obstbau (FÖKO e.V.)

Fruchtwechsel e.V.

GLS Bank

Interessengemeinschaft für gentechnikfreie Saatgutarbeit (IG Saatgut)

Naturland

Save Our Seeds

Slow Food Germany

Umweltinstitut München Verbraucherzentrale Bundesverband e.V.

Zukunftstiftung Landwirtschaft

Grecia

Alternative Community Peliti

Association of Organic Farmers of Northern Greece

Dimitra"Organic farmers association of Ilia

Organic Markets of Attica

Ungaria

Biodinamikus Közhasznú Egyesület

Fenntarthatóság Felé Egyesület / Towards Sustainability Association

Hungarian Research Institute of Organic Agriculture – OMKi

Közép-magyarországi Zöld Kör

Magyar Természetvédők Szövetsége / Friends of the Earth Hungary

Irlanda

ISPCA Italy

Demeter Italia

Italian Association of Organic Agriculture (AIAB)

Slow Food Italia

Asociazione Rurale Italiana (ARI)

Letonia

Permakultura

Lituania

Gamtinės Žemdirbystės Institutas

Lietuvos biodinaminės žemdirbystės ir perdirbimo asociacija Biodinamika LT

Vytautas Magnus University Agricultural Academy

Luxemburg

Oikopolis Groupe

SEED Luxembourg asbl

Vereenegung fir Biolandwirtschaft Lëtzebuerg a.s.b.l.

Malta

FoE Malta

Nadir

Olanda

Slow Food Netherland

Stichting Demeter

Vereniging voor Biologisch-Dynamische Landbouw en Voeding

Norvegia

Biologisk-dynamisk Forening

Polonia

Demeter Polska

Ekoland lubelski

Fundacja Mała Wielka Zmiana

Fundacja Rolniczej Różnorodności Biologicznej AgriNatura

Fundacja Strefa Zieleni

Fundacja Zielone Swiatło

Instytut Spraw Obywatelskich/The Civil Affair Institute

Społeczny Instytut Ekologiczny

Stowarzyszenie Polska Wolna od GMO

Stowarzyszenie producentów ekologicznych EKOŁAN

Zielone Wiadomości

Portugalia

AEPGA - Associação para o Estudo e Protecção do Gado Asinino

Circulos de Sementes

CNA - Confederação Nacional da Agricultura

Confederacao Nacional Da Agricultura

GAIA-Environmental Action and Intervention Group

Movimento Cívico Ar Puro

NDMALO-GE

Palombar - Associação de Conservação da Natureza e do Património Rural

Parents for Future Portugal

Plataforma Transgénicos Fora

Rede para o Decrescimento

Térrea - Associação para a Cultura, o Desenvolvimento Sustentável e a Cidadania

TROCA-Plataforma por um Comércio Internacional Justo

Wakeseed ZERO, Associação Sistema Terrestre Sustentável

România

Eco Ruralis

Hosman Durabil

Slovacia

Aeternus vita

Agro-eko fórum

Centrum environmentálnych aktivít-CEA

CEPTA – Centrum pre trvaloudržateľné alternatívy

Druživa

EKOTREND Slovakia - Zväz ekologického poľnohospodárstva

Members of S-0-S Slovenský ochranársky snem (Slovak Conservation Assembly): Barborjak Sabina, Guldan Fero, Homolová Zuzana, Huba Mikuláš, Hudeková Zuzana, Kalašová Gabika, Lacinová Ľubica, Líška Branislav, Medal Richard, Medalová Klaudia, Nvota Juraj, Pačenovský Samuel, Párnická Soňa, Pavlovská Patrícia, Peciar Tomáš, Piľko Henrich, Szabó Štefan, Szabová Lucia, Šremer Pavel, Topercer Ján, Trubíniová Ľubica, Veverka Miloš, Zamkovský Juraj, Ziman Pavol, Kolková Ľubica

Občianska iniciatíva Slovensko bez GMO

SLOBODA ZVIERAT

Slow Food Pressburg

SOSNA

Spoločnosť pre trvalo udržateľný život- Society for Sustainable Living Slovakia

VČELÁRSKY EKOLOGICKÝ SPOLOK SLOVENSKA

Zóny bez pesticídov

Zväz výrobcov krmív, skladovateľov a obchodných spoločností

Život Rusyna

Slovenia

EkoSemena - OrganicSeeds Institute&Semenjalnica

Umanotera

Združenje Demeter Slovenija

Spania

Amigos de la Tierra

Suedia

NordBruk

Svenska Demeterförbundet

Marea Britanie

Biodynamic Association Certification UK

Econexus

GM Watch

Land Workers' Alliance

Referințe:

[i] Conform Consiliului European (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019D1904&from=EN>), noile tehnici genomice trebuie definite conform deciziei Curții Europene de Justiție în cazul C-528/16. Astfel, trebuie să includă toate tehnicile de editare genetică ce au apărut sau au fost

dezvoltate după anul 2001(par. 51 al deciziei CJUE, 25 iulie 2018, Case C 528/16, <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=204387&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=709582>).

- [ii] argumentând că "riscurile asociate utilizării acelor noi tehnici/metode ale mutagenzei se pot dovedi a fi similare acelor care rezultă din producția și eliberarea OMG prin transgeneză. Așadar, decurge din materialul CJUE, în principal, că editarea directă prin mutagenză a materialului genetic al unui organism face posibilă obținerea aceluiași efecte ca în cazul introducerii unei gene străine în acel organism și, secundar, că dezvoltarea acelor noi tehnici/ metode face posibilă producerea de varietăți editate genetic la o viteză și în cantități diferite de cele rezultate din aplicarea metodelor convenționale ale mutagenzei aleatorii" (par. 48 al deciziei CJUE citat în nota [iii])
- [iii] Eckerstorfer MF et al (2019). An EU perspective on biosafety considerations for plants developed by genome editing and other new genetic modification techniques (nGMs). <https://doi.org/10.3389/fbioe.2019.00031>
Kawall, K., Cotter, J. & Then, C. Broadening the GMO risk assessment in the EU for genome editing technologies in agriculture. *Environ Sci Eur* **32**, 106 (2020). <https://doi.org/10.1186/s12302-020-00361-2>
- [iv] Sansbury, B.M., Hewes, A.M. & Kmiec, E.B. Understanding the diversity of genetic outcomes from CRISPR-Cas generated homology-directed repair. *Commun Biol* **2**, 458 (2019) <https://doi.org/10.1038/s42003-019-0705-y>
Norris, A.L., Lee, S.S., Greenlees, K.J. et al. Template plasmid integration in germline genome-edited cattle. *Nat Biotechnol* **38**, 163–164 (2020). <https://doi.org/10.1038/s41587-019-0394-6>
Rezza, A., Jacquet, C., Le Pillouer, A. et al. Unexpected genomic rearrangements at targeted loci associated with CRISPR/Cas9-mediated knock-in. *Sci Rep* **9**, 3486 (2019) <https://doi.org/10.1038/s41598-019-40181-w>,
Robinson, Cl. Antoniou, M. & Fagan J. *GMO myths and truths. Updated with new information on 'new GM' techniques*, Earth Open Source, Fairfield, (2018) (4th ed)
Adikusuma, F., Piltz, S., Corbett, M.A. et al. Large deletions induced by Cas9 cleavage. *Nature* **560**, E8–E9 (2018). <https://doi.org/10.1038/s41586-018-0380-z>
Rayner, E. et al. CRISPR-Cas9 Causes Chromosomal Instability and Rearrangements in Cancer Cell Lines, Detectable by Cytogenetic Methods *The CRISPR Journal*. Dec 2019. pp. 406-416. <http://doi.org/10.1089/crispr.2019.0006>
- [v] Eckerstorfer MF et al (2019). An EU perspective on biosafety considerations for plants developed by genome editing and other new genetic modification techniques (nGMs) <https://doi.org/10.3389/fbioe.2019.00031>
- [vi] Ormandy EH, Dale J, Griffin G. Genetic engineering of animals: ethical issues, including welfare concerns. *Can Vet J*. 2011;52(5):544-550. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3078015/>
- [vii] Decizia Consiliului (EU) 2019/1904 privind studierea noilor tehnici genomice, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019D1904&from=EN>
Scopul studiului Comisiei: https://ec.europa.eu/food/plant/gmo/modern_biotech/new-genomic-techniques_en
- [viii] Greenpeace International (2015). Twenty Years of Failure. Why GM crops have failed to deliver on their promises: <https://www.greenpeace.org/static/planet4-international-stateless/2015/11/7cc5259f-twenty-years-of-failure.pdf>
- [ix] Chable, V. et al. A. Embedding Cultivated Diversity in Society for Agro-Ecological Transition. *Sustainability* **2020**, *12*, 784. <https://doi.org/10.3390/su12030784>
- [x] Ribarits, A. et al. Detection Methods Fit-for-Purpose in Enforcement Control of Genetically Modified Plants Produced with Novel Genomic Techniques (NGTs). *Agronomy* 2021, *11*, 61. <https://doi.org/10.3390/agronomy11010061>
<https://www.detect-gmo.org/>

- [xi] <https://www.gov.uk/government/news/gene-editing-creates-potential-to-protect-the-nations-environment-pollinators-and-wildlife> <https://consult.defra.gov.uk/agri-food-chain-directorate/the-regulation-of-genetic-technologies/>
- [xii] Simon, S., Otto, M. and Engelhard, M. Synthetic gene drive: between continuity and novelty EMBO Rep (2018) 19:e45760 <https://doi.org/10.15252/embr.201845760>
- [xiii] <https://www.economist.com/briefing/2018/11/08/the-promise-and-peril-of-gene-drives>
- [xiv] <https://www.stop-genedrives.eu/en/survey-eu-citizens-reject-genetic-engineering-of-wild-species-with-gene-drives/>
- [xv] Rezoluția Parlamentului European din 16 ianuarie 2020 din cadrul cele de-a 15a întâlniri a Conferinței Părților (COP15) în timpul Convenției pentru Diversitate Biologică ([2019/2824\(RSP\)](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0015_EN.html)) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0015_EN.html (par 13)